

Почалася друга доба відтоді, як експрес «Волінь» рушив з Москви. Радянський матрос Василь Минюк раз по раз підходив до вікна і довго милувався осінніми краєвидами. Його трирічна, без відпусток військова служба на Охотському морі була постійним чеканням повернення в рідні краї. Тож тепер Василю часом здавалося, що це не дійсність, а сон, який не раз приходив до нього у тих далеких засніжених краях: багряні верховіття беріз, задумливе коливання корабельних сосен, поля, знову ліси, оселі, подібні до батьківської...

— Ей, моряк, сідай з нами вечеряти, — запрошували навперебій з його купе супутники-комерсанти, веселі, старших літ чоловіки, власники з десятка сумок та чемоданів, напханих, куди можна. Зрештою Володя та Коля (так вони кликали один одного) настояли, аби Минюк сів біля їх досить багатого столу. Випили трошки, поїли і почали було знову про торгівлю, та Володя раптом проголосив:

— Досить про гроші! Поговоримо про головніше. Любов — тільки це головне, по-моєму, тільки це!

Він торкнувся руки Василя і продовжував:

— Я призивався теж весели. Коли отримав повістку з'явитися в військомат, відразу ж подумав про неї, свою кохану Тетянку.

Хоч ми вчлились в паралельних класах однієї школи, але приналегли у взаємних симпатіях лише на випускному балі. Закохався я до нестями, щовечора бігав до неї на побачення. Розумієте — істинно юнацьке перше кохання. Але через місяць роз'їхались вчителі: Таня в Київ, на педагога, я ж хотів на льотчика, та не витримав іспитів і пішов працювати

Де? Провідників, на диво, не видно. Нарешті, в плацкартному побачив:

— Ти? — поглядом, як ножем, вп'ялася в мене.

— Я... я-завтра в армію йду, — віддихуюсь від напруження та хвилювання.

— А в мене завтра перший екзамен в інституті. На жаль!

Останні слова Таня промовила з веселою усмішкою, розвівши руки і під-

роздумуючи, плигаю на землю, в траву біля колії. Встаю, оглядаюся — з тамбура вагону, що відділявся, провідник погрожує кулаком і лається. Я заспішив до станції, спотикаючись в темряві і гукуючи її ім'я. Та спізнився. Після короткої зупинки червоні вогні поїзда стрімко помчалися вперед, а я стояв на пероні і плакав...

Володя замовк з сумною усмішкою. Поки він розповідав, сутинки за вікном перейшли в темряву, в купе включили світло, провідник розносив чай.

— І де тепер та дівчина? — Василь весь час не відводив очей від оповідача.

— Вийшла заміж в столиці, нині вже й онука має. Коли ж зустріну в рідному селі — згадую свою юність, армію, болісно-суперечливі роздуми, викликані першим нерозділеним коханням. Але саме у вирі цих юнацьких почуттів я поступово усвідомлював для себе справжні цінності життя: вірність, чесність, милосердя — все, все, що зароджується дружною і любов'ю...

Минюка вразила не стільки сама розповідь, як той глибокий сердцеваний оптимізм, що відчувався у тоні кожного з вимовлених слів про цю, взагалі, звичайну історію. Комерсанти полягали спати, а Василь чомусь не міг зімкнути очей і думав, думав про минуле і завтрашнє.

Анатолій ПЕТРУК.

с. Андрусів.

ПОЇЗДИ ЮНОСТІ

оповідання

помічником до батька-коваля, в колгосп. Дівчина в Києві студенткою стала, відчуваю, щось не те у наших стосунках. То їй ніколи на мої численні листи відповіді, то коли вдома — багато роботи, погуляти вдвох ніколи. А тут, як вже сказано, повістка. Біжу надвечір до Тані. Зустрічає її мати: «Шойно на вокзал поїхала, в Київ!». Кинувся до мотоцикла — мчусь п'ять кілометрів до вокзалу, вискочив на перон, а поїзд відходить. Відкидаю мотоцикл в куці і чіпляюся за поручні останнього вагона, плечем штовхаю ледь прочинені двері! Де вона? Заглядаю в кожне купе, як знавсінілий, біжу в другий вагон — немає, в третій...

нявши брови. І стільки в цих жести та міміці світилось байдужості до мене, що я оторопів. Ось вона, моя дівчина, ідеал краси і людяності, яка прикро не розуміє мого почуття. Я терзую вірив: зрозуміє, полюбить — тільки треба негайно пояснити, розказати все-все. Але раптом переді мною з'явився провідник: «Ваш квиток». Кажу: «Немає». Він взяв мене за плече: «Ходімо до бригадира». Тут я з гніву і сорому відштовхнув його вільною рукою і побіг до виходу. Хапаюся за ручку дверей — зачинено! До іншого вагону — відкрито! Поїзд, на щастя, гальмує, темряву за вікном розганяють вогні чергової станції. Не